

Forfatter: Hertz, Henrik

Titel: Digte fra forskellige Perioder, 1.-4. Deel.

Citation: Hertz, Henrik: "Digte fra forskellige Perioder, 1.-4. Deel.", i Hertz, Henrik: *Digte fra forskellige Perioder, 1.-4. Deel.*, udg. af Første Deel , 1851-62., s. X. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-hertz09_lev-shoot-idm140098532010240.pdf (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Digte fra forskellige Perioder, 1.-4. Deel.

Laokoon.

Sonnet.

Jeg kjæmper som Laokoon med Slangen,
Med Synd og Tvivl, min Tankes Børn, ved Siden,
Mens Guden ubevæget seer paa Striden
Og har mig alt i Afmagts Lænker fangen.

Jeg veed, jeg holder ei min Fjende Stangen,
Thi Synd og Tvivl staae hos mig midt i Qviden
Og sige tause: »Vi er Børn af Tiden.
Du dør med os, som Vi berørt af Slangen.«

Saa kom da, Død! - Men dig, min Smertes Taare!
Dig vil jeg, ved min Død med Gud forligt,
Ved Digtekunsten til mit Vidne kaare.

Og som Laokoon i Stenens Klage
Fortvivler end, saa lader jeg mit Digt,
Et Vidne om min bittre Strid, tilbage.

Fristeren.

For mig laae i fjerntbegrændset Sphære
Verdens Pragt og Pryd, dens Glædes Smiil.
Blikket fra den smægtende Hetære
Sank som Olien i min Aares Ild.
Lig en let opkiltret, yndig Mængde
Gled forbudne Glæder mig forbi,
Og mit Øie tabtes henrykt i
Denne Udsigts grændseløse Længde.

Men foran mig stod med taus Gebærde
Fristeren og lured' paa mit Bilk.
Fra hans Aasyns Nat, hans Tankers Gjærde,
Haan og Ynk, lig fage Lyn, udgik.
»Denne Verden vorde skal dit Eie«
- Sagde han - »og lyde dine Bud.
Du skal herske, frygtet som en Gud,
Lover du at følge mine Veie.«

3

Og af Synets varme Liv udklækket
Talte Duften mægtig i mit Bryst.
Og af mine Sanders Oprør ægget
Veg jeg for et Indtryk af min Lyst.
»Det er et Elystum at nyde«
- Hvisked' i Beruusning min Begjær -
Og er Undergangens Rædsel nær,
Er det dog guddommeligt at byde!«

»Styrter Ørnen ikke paa sit Bytte?
Og den gridske Tiger paa sit Rov?
Skal ei løven sine Kræfter nytte?
Skal ei Hingsten sparke med sin Hov?
Men er' mine Drifter mindre stærke?
Ei forbundne tæt med min Natur?
Og kun jeg skal taale Tvangens Muur
Om min Villie som dens Svagheds Mærke?«

»Smyk dig da til Brudenattens Glæde,
Skjønne Jord, min hemmelige Brud!
Slaae fra dine Lænder Kydskheds Klæde!
Knuppen er i Blomster sprungen ud.
Som en yndig, duftende Hetære
Skal du lyde og beherske mig;
Og til Løn for hvad jeg offer dig,
Af dit Skjød jeg vil min Fryd begjære.«

4

- Mens jeg talte, stod med taus Gebærde
Fristeren og lured' paa mit Blik.
Fra hans Aasyns Nat, hans Tankers Gjærde,
Haan og Ynk, lig sage Lyn, udgik.
Alt jeg segned', en elendig Fange.
Men - da greb mig en usynlig Haand.
Briste saae jeg Trylleriets Baand,
Og i Fristeren den gamle Slange!

Og imens den evige Fordærver
Og med ham mit Eden saaes at flye,
Spændte jeg til Flugt de slappe Nerver -
Men en Stemme bandt min Fod paany:
»Har du glemt« - den sagde - » Søn af Jorden!
At din Tid er Syndefaldets Tid,
At du fødtes blandt en Slægt, hvis Id
Længst har ført den fra Naturens Orden?

Kan du, tør du føie Verdens Planker
Atter i de gamle Fuger ind?
Blæse Liv i længst begravne Tanker?
Rive sønder Seklers tætte Spind?
Kan du ikke, da undflygt itide
Drømmens Fryd og Haabets søde Røst;
Eller frygt, at i dit øde Bryst
Drager ind den ftrenge Eumenide.

5

Christus lig, den blødende Forsoner,
Glem, at du nedstammer fra en Gud.
Du blev født til Savnets Tornekroner;
Andres Synd ved dig skal slettes ud.
At Naturens Tempel sank af Ælde,
At man slukked' ud dens Alterild,
Ak, at dine Fædre fore vild,

Maa du med dit Hjerteblod undgjælde.

I et ydmygt Sind og Selvfornægten
Ligger Værnet mod din Arts Fordærv.
I dig selv betragt kun Samtids-Slægten,
I din Id dit Selvforsonings-Hverv!
Viid, det er forgjæves at forsage
I din Qvals og Skræks Gethsemene.
Søn af Gud! din Faders Villie skee!
Ei han tager denne Kalk tilbage!

6

Lovens Tavler.

En Mythe.

Nei, af Eder ingen Gunst forlanger
Digteren med Høihed i sit Bryst!
Usle Dyrkere af Døgnets Lyst,
I kan ei forstaae en henrykt Sanger!

Dette Syn, der har min Sjæl betvunget,
Dette Glimt, der sprængte Støvets Baand -
Nei, I kan ei fatte hvad min Aand
Med en Seers Klarhed har besjunget!

Mindes I, han stod paa Sinai Tinde
Moses, den Prophete, foran Gud?
Nat og Dag han skrev de store Bud,
Der til Himlen skulde Støvet binde -

7

Bud, der helligt klang fra Herrens Throne,
Og til Jorden skilde bæres hen,
Og ved Ordets Salighed igjen
Os med Paradisets Tab forsone.

Og han kom tilbage. Fra hans Hoved
Glorien skjød ud i Straalers Skjær.
Men hvad saae han? En afsindig Hær,
Der en Kalv af Guld med Sange loved'!

Og i hellig Iver slog han sønder
Tavlen med de gudindgivne Ord,
Medens tøjleløst et Afguds-Chor
Spotted' ham, det Himmelskes Forkynder.

Og han gik tilbage til sit Øde,
Og i Tavlen andre Bud han skrev,
Og med dem han kom, med dem, der blev
Til en Strafferøst ved Folkets Brøde.

- Skrig og dands da nu, fortabte Klynge!

Fald i Knæ for Tidens falske Gud!
Vægten af det overtraadte Bud
I din Jubel skal dit Bryst betyngel!

8

See, fra Slægt til Slægt din Afkom avler,
Syndundfangen, atter Syndens Frugt,
Überørt af hine Tankers Flugt,
Frelsens Glimt fra Lovens ældste Tavler.

Hvad til os, som i Begeistrings Minder
Af Prophetens første Syn, blev sendt,
Lynet, Poesien os har tændt,
For dit Øies Sløvhed det forsvinder!

9

Englene ved Korset.

Guds Engle svæved' til Korset ned.
Der sad de med hængende Vinger,
Med sagtelig Sang om Himlens Fred,
Der den bittreste Smerte betvinger.

Guds Engle ned til Golgatha kom.
De agted' at bære fra Jorden
Et Vidnesbyrd, naar Herren holdt Dom
Og sendte sin Vredes Torden.

Guds Engle sad ved Frelserens Fod
Og høit ved hans Tornekrone.
To Draaber af hans uskyldige Blod
De bragte for Zebaoths Throne.

10

Men Draaberne sprang som Roser ud,
Den ene ved Aftenrøde,
Den ene, da Frelseren bad til Gud
For dem, der ham martred' tildøde.

Den ene som Kjærligheds Rose rød
Forsonligt i Aftenen brændte;
Den anden gik frem af Morgenens Skjød,
Da tvende Nætter var' endte.

Den anden Rose paa Himlen stod
Og straaled' i Morgenrøden.
Den voxed' af Forsonerens Blod
Ved Opstandelsen efter Døden.

- Guds Engle fløi til Korset igjen,
Hvor Frelseren vaanded' sig saare,
Og bragte for Zebaoths Throne hen
Hans sidste, hans bittreste Taare.

Med hans sidste, bittreste Taare kom
Til Himlen Englenes Skare,

Som Vidnesbyrd, naar Herren holdt Dom
Over Verdens Synder, de Svare.

11

Men Taaren sank saa sagtelig ned
Og søgte paa Jorden sit Leie.
Kun Jorden vidste hvad Frelseren leed,
Hans Graad var dens hellige Eie.

Hans Taare sank til Jorden igjen
Saa lavt mellem Blomster og Blade.
Alle de Blomster de græd med den,
Og aldrig saa vorde de glade.

Hver Plante, hver lille Blomst saa sød
Stod hulkende Natten over,
Og sørger endnu ved Forsonerens Død,
Alt medens Mennesket sover.

- Guds Engle gled paa Aftenens Dug
Til Frelserens Tornekrone,
For at bringe hans sidste, døende Suk
For Herren Zebaoths Throne.

For at bringe hans sidste Suk de kom,
For at løfte det høit fra Jorden,
Som Vidnesbyrd, naar Herren holdt Dom
Og sendte sin Vredes Torden.

12

Men Frelserens Suk var alt gaaet ud
Blandt Verdens Smerter og Trængsel,
Som en Midler imellem Verden og Gud,
Som et Suk for uendelig Længsel.

Det synker end som den mildeste Dug
paa Menneskets døende Hjerte,
Og end i Forsonerens sidste Suk
Udaande vi Legemets Smerte.

13

Glenten.

Det klappred' over det nærmeste Tag,
Det slog paa min Rude,
Det susede gennem den gryende Dag,
Og Vingerne gjenlød Slag paa Slag
Derhenne hvor Pilene lude.

Med langstrakt Hals, med stirrende Blik,
Med Vingerne spændte,
Med kraftige Kast, og flyvende stik
Mod Vinden, op imod Skyerne gik
Paa Jagt efter Byttet en Glente.

O, kunde jeg dukke mit Bryst som den

I Skyernes Vande!
Langs Skovene stryge susende hen,
Og atter mig hæve med Fart igjen
Høit, høit over Sletter og Strande!

14

O, kunde jeg streife fra Haand og Fod
De Lænker, mig binde!
I Ætherens Strømning svale mit Blod,
I Kamp med Stormene prøve mit Mod,
I de høieste Skyer forsvinde!

15

Blandt Klipperne.

Hist, hvor Øiet Veien slipper,
I en raa og vild Natur,
Stod han blandt de nøgne Klipper
Som en skjør, forvittret Muur.
Om hans Hoved Stormen suste,
Værre Storm var i hans Bryst.
Ved hans Fødder Elven bruste;
Intet mod hans Smertes Røst!

Paa hans Læber Døden sad,
Øiet brændte sygt i Flamme,
Haaret hang, et skrumpent Blad
Paa en gold, udhulet Stamme.
Dreven af den værste Nød,
Gemsen lig, hvis Kræfter slippe,
Søgte han en selvvalgt Død
Ved et Spring fra Chewiots Klippe.

16

»Vær et Vidne ved min Død!
»Laan mig Farver, før du glider,
»Aftensol! i Nattens Skjød,
»For at skildre hvad jeg lider.
»Ak! som jeg har Ingen liidt!
»Graad som min har Ingen fældet.
»Meer end jeg har Ingen stridt,
»Ingen det som jeg undgjældet!

»Som en hungrig Hund jeg laae
»Ved dit Bord, du Rigdoms Kilde!
»Trygled' blot om Krummer smaa
»Fra dit rigtbesatte Glide.
»Men, o frelsende Forbarmer!
»Skjøndt jeg trygled' træt af Graad,
»Skjøndt dit Smiil en Himmel varmer,
»Evig Tryglen blev min Lod!

»Ak! at hun forlod sin Ven!
»Hun, mit Livs, min Sjæls Veninde!
»Og med Grumhed gav mig hen

»For min allerværste Fjende.
»Vee mig! at hun vilde drage
»Dette Hjerte til sin Favn,
»For at styrte mig tilbage
»Til et Helved uden Navn.

17

»Men - miskundelige Styrer!
»Du, som svøbt i Vindens Kaabe,
»Du, som skjult i Giftens Draabe
»Ruster dig imod Uhyrer -
»Lad ham, naar han griber efter
»Hende med begjærligt Blod,
»Røvet sine Manddoms Kræfter,
»Synke død for hendes Fod!

»Tomme Haab! det er forbi!
»Denne Luft, jeg aander, raner
»Mine Drømme, mine Planer,
»Spotter med mit Raserie.
»Hendes Bryllup feires hist;
»Natten, naar den kulsort ruger
»Over hendes Skjændsel, sluger
»Haabets allermindste Gnist.

». . . Dybe Mulm! der alt bedækker
»Fjerne Dal med Skov og Krat,
»I dit Skjød jeg ned mig lægger;
»Dæk mig med en evig Nat!
»Lad kun hende hoit paa Borgen
»Glædes ved Bedrag og Svig;
»Naar hun reiser sig imorgen,
»Finde hun mit knuste Lig!

18

»Haarde Stene hist! bereder
»I en Afgrund dybt min Seng!
»Jeg har levet mellem eder
»Fra den Tid jeg var en Dreng.
»Ned i Strømmen vil jeg ikke;
»Jeg vil gjøre Pinen kort.
»Mellem Stene vil jeg ligge;
»Jeg er vant at ligge haardt.«

- Mens han taler og bestiger
Klippens allersidste Top,
Rasler det; en Fremmed sniger
Sig i Stilhed med ham op.
Med en Riffel over Nakken,
Fulgt af tvende Hunde, skrider
Ned ad Kløften, op ad Bakken
Jægeren paa Klippens Sider.

Hvo er denne tause Jæger?
Søger han den lette Hind?
Hvilken Lidenskab bevæger
Heden paa hans sjunkne Kind?
Er han seent paa Dagen hildet
Af en heftig Lyst at jage,
Og blandt Klipperne forvildet?
- See, han skotter sky tilbage!

19

Frygter han for Nogen her?

Som et Dyr han staaer og lurer,
Snøfter efter Vind og Veir,
Lægger Panden dybt i Furer.
Tys! han kalder paa sin Hund -
Han vil skyde, men han standser
Og fortrækker stygt sin Mund.
Er han fuldt ved sine Sandser?

- Hverken Hind ei heller Raa
Søger denne Jægers Øie;
Klipperne, han træder paa,
Kjender han, det veed jeg, nøie.
Det er Hadet, der bevæger
Skytten med usalig Magt;
Og han sniger sig som Jæger
Til den grueligste Jagt.

Ei det var ham nok at røve
Svigefuld en Andens Brud;
End en Udaad vil han øve
Skjult og ved et Niddings-Skud.
Det er ham, der end forbittrer
Hiim Ulykkeliges Dage;
Det er derfor at han zitrer,
At hans Hævner er tilbage.

20

Midt i Glædens Tummel frygter
Han bestandigt for sit Liv;
Hemmeligt den Feige flygter
Fra sit Bryllup, fra sin Viv.
Man har sagt ham, at hans Fjende
Vandrer eensomt uden Værge;
Hurtigt har han vidst at sinde
Ham blandt hine høie Bjerge.

- Mens han lægger an den ladte
Riffel til et sikkert Skud,
Biyder han med Jubel ud:
»Traf jeg engang den Forhadte!
»Saae han mig, det maatte gjælde
»Liv om Liv, og mit tilsidst.
»Vel, saa lad os bruge List,
»Som et Vildt den Stolte fælde.

»Du har truet mig saa tidt;
»See nu til, du kan dig hytte!
»Ved mit Liv! der feiler lidt,
»Du er Dødens visse Bytte.«
- End han mumler mellem Tænder:
»Bagfra som et Dyr han skal
»Skydes!« sigter saa og sender
Kuglen med et tifold Knald.

21

»Ha! det traf! Afsted, tilbage!
»Holla, Cyrus! hid, Packan!
»Gjennem Kløften vil jeg tage
»Veien til den nære Strand.
»Over Søen nærved Bugten
»Kan jeg atter naae mit Slot;
»Ingen Hund skal ane Lugten
»Af det Vildt, jeg traf saa godt.«

- Men til Døden selvindviet

Styrtes' hiin fra Klippen ud,
For den sidste Synd befriet
Ved hans egen Uvens Skud.
Ingen Haand hans Legem jorder;
Kun et Rovdyr Blodet slikker.
- Hævnen kommer, seen men sikker,
Rammende den feige Morder!

22

Troubadouren.

Du sidder taus, min Frue, og støtter Haand til Kind,
Og mine Sange vifte for den flygtige Vind.
Jeg sang om Fugleqvinder,
Om Damens unge Ridder,
Men mine Toner trille fra dit tankefulde Sind.

Hvad vil du, jeg skal synge? Om Kjærligheds Nød?
Om Blancheflores Elskov og ynkelige Død?
Hvad eller om min Muse,
Clemenza af Toulouse,
Hvis Gave, en Violblomst, jeg bærer til min Død.

- »Hvi drager Troubadouren med Sange til min Borg
Og gyder sine Toner som Olien i min Sorg?«
- Min Frue, jeg formilder
Din Kummer, mens jeg spiller;
For mine Sanges Vellyd, jeg haaber, flyer din Sorg.

23

- »Dit Øie, Troubadour, er af friske Taarer vaadt,
Indfaldne dine Kinder og dit Haar farvet graat.
Min Kummer vil du lindre -
Var dine Sorger mindre?
Fortæl, hvad der har farvet dit Hovedhaar graat.«

- Her i Bretagne, Frue, jeg født og baaren er;
Min Kummer og min Glæde har sine Kilder her.
Her elsked' jeg min Frænke,
Men voved' ei at krænke
Min Dames høie Skjønighed med uridderlig Begjær.

Men gennem Øiets Luer min Kjærlighed brød frem.
Jeg bad med stumme Taarer; men hun lod haant om dem.
Forblindet og bedaaret
Min faure Frænke kaared'
En Fremmed til sin Huusbond - da forlod jeg mit Hjem.

Og nu er Aar forløbne, mit gyldne Haar er graat.
Jeg kommer atter haabløs, min Frænke, til dit Slot.
Jeg vil eiheller beile,
Kun mine Taarer speile
I dine Mildheds-Øine og forlade dit Slot.

24

- »O, tael, bliv ved at tale, min faure Troubadour!
Dit Ord er sødt som Frihed midt i mit Fangebuur.
Jeg skal ei Foden flytte.
Jeg skal bestandigt lytte
Til Stemmen fra din Læbe, min faure Troubadour!

Vel har jeg, Elskte, fordum i dit stumme Øie læst;
Hver Taare som et Bogstav var i mit Hjerte fæst.
Men dine Læber nølte
Og dulgte hvad du følte,
Og altfor undseelig var vor daglige Gjæst.

Da kom en fremmed Ridder med Falkene fra Jagt;
Han beiled' til mit Hjerte, han pukked' paa sin Magt.
Man bad og man besvor mig -
Ak, Elskte! - om du troer mig -
Saa bleg som et Lig i hans Arme blev jeg lagt.

Sørgmodig har jeg levet med ham de lange Aar;
Som tro og ydmyg Hustru jeg skjænkte ham min Vaar.
Men eensomt var mit Hjerte;
Thi Den, jeg meest begjærte,
Han vender først tilbage med graanende Haar.

25

Hvi kommer du saa sildigt? O, jeg har sørget svart,
Og daglig har jeg haabet: nu kommer han vel snart!
Og Vinden tidt har vugget
Min Kjærlighed i Sukket
Og bragt dig min Hilsen; men du har aldrig svar't.

Du siger, du er gammel; o, du er ung fgjen!
De dybe Rynker blues ved at skjæmme min Ven.
Og dine Øine brænde
Endnu som før, min Frænde!
Og dine Kinders Roser er sprunget ud igjen.

O Lionhard, o slaae kun din Arm om mit Liv!
Og hviil dig ved mit Hjerte, som om jeg var din Viv!
Du maatte Alt undvære,
Saa vil jeg dig beskjære,
Hvad jeg har Ingen undt som dig, mit faure Liv!

- Hvi græder du, Hjertelskte? Hvi bleges meer din Kind?
Hvi svøber du i Kaaben dit ædle Hoved ind?
Nu skal du aldrig græde!
Jeg har en gammel Glæde;
Den vil jeg strøe som Roser paa din falmende Kind.

26

Min kummerfulde Frænde! græd kun ud ved mit Bryst!
Jeg hører alt i Gaarden min Herres strenge Røst.
Min hede Mund jeg klæber
Til dine søde Læber,
Saa haaber jeg, han støder sit Sværd i mit Bryst!«

27

Hymne.

(Efter Davids 148de Psalme, til Mozarts Musik)

Jubler, Verdner! høie Himle!
Stjerner, der utalte vrimle!
Jubler, Hav og Luft og Jord!
Priser Herren, Regioner,
Hvor Cherubers Psalmer toner;
Lover ham i Jubelchor!

Planteverden! tause Rige!
Dine stumme Bønner stige
Gjennem Æthrens tynde Luft
Markens Urter! Bjergets Palmer!
Eders Duft er eders Psalmer:
Priser Gud med eders Duft!

Alt hvad skabtes, Planten, Dyret,
Vandinsectet, Havuhyret,
Blande Jubler i vor Sang!
Fra et Tempel uden Lige,
Fra en Jord, en Himmel stige
Hymnen til Basunens Klang!

28

Han, den Evige, bevarer;
Han beskytter os mod Farer;
Han beskjærmer Land og Drot.
Ved hans Ord vi ere trygge;
I hans Templer vil vi bygge.
Priser ham, Gud Zebaoth!

Jubler, Verdner! høie Himle!
Stjerner, der utalte vrimle!
Jubler, Hav og Luft og Jord!
Priser Herren, Regioner,
Hvor Cherubers Psalmer toner!
Lover ham i Jubelchor!

29

Farvel.

(Efter Byron.)

Farvel! - Hvis nogensinde Bønner høres,
Der slutte Andres Vel i kjærligt Favn,
Ei alle mine bort af Vinden føres,
Men over Skyer vifte de dit Navn.
Forgjæves var mit Suk, min Graad, min Tale:
O! meer end blodig Graad, hvis bittre Væld
Fra Brødens Øie randt, formaaer at male,
Meer ligger i det Ord: Farvel - Farvel!

Taus er min Læbe, taareløst mit Øie;
Men i mit Bryst og i min Hjerne staaer
En Smerte skreven, som jeg ei kan bøie,
En Tanke, der ei meer til Hvile gaaer.

Mit Bryst selv ei til Klage meer kan hæes,
Skjøndt det er Lidenskabs og Jammers Træl.
Jeg ene veed, vi elskede forgjæves.
Jeg føler kun: Farvel - Farvel!

30

Ved et Bryllup.

(1824.)

Der er i Alt en rastløs Stræben,
Og i vort Bryst en dyb Begjær,
Der Sødes som et Suk fra Læben,
Fremkaldt af tause Tankers Hær.
Fra Øiet det som Taarer bryder,
Fra Brystet det som Luer slaaer;
I hvert organisk Liv det byder,
Der under Sandsens Love staaer.

Hvad qviddrer Lærken efter Evne,
Med Længsel i hvert Strubeslag?
Ak, den har sat sin Mage Stevne
Og haaber i den aarle Dag.
Hvo tolker Nattergalens Trille?
Hvi har ei Dagen Fryd for den?
- Den venter En, naar Alt er stille,
Og Natten er dens Længsels Ven.

31

Og stig, hvi Lilien staaer og drømmer,
Nedbøiet, lig en frygtsom Mø,
Mens i dens Bæger henrykt svømmer
Befrugteren, det gyldne Frø.
Hvi offerer den sin Skjønheds Smykke
Og Bægerets urørte Pragt?
O, den har nydt den største Lykke,
Og som et Offer selv sig bragt!

Saaledes Alting giver efter
For eet almægtigt, himmelsk Bud.
Et Pulsslag af de bedste Kræfter
Det af vort Væsen springer ud.
Og denne Fest, vi glade feire,
Dens Ophav er det samme Væld;
Thi Kjærlighed skal mægtig seire
Og lægge Grund til varigt Held.

- Og stig, hvad ligger bly og stille
I Brudens Tanker, frygtsom gjemt?
Hvi sænker hun de Øine milde,
Med henrykt Smil, skjøndt halvbeklemt?
Hvo vover hendes Fryd at nævne?
Hvad drømmer i det fromme Bryst?
- Ak, hun har sat sin Brudgom Stevne,
Og drømmer om sin unge Lyst.

32

Ja, Held dig, Faure! du har fundet
I Ham en brav og trofast Svend.
Som Ranken fri du selv har bundet
Din Fremtid til din elskte Ven.
Det er opfyldt hvad I begjærte:
Han er din Husbond, du hans Viv;
Hans Villie din, men og hans Hjerte,
Ved begge et lykosaligt Liv!

33

Til min Broder Sylvester Hertz.

(Ved hans Afreise 1818 fra Kjøbenhavn for at nedsætte sig i Jylland.)

Ei blot det Sted, hvor først vi Lyset saae,
Ei blot det Sted, hvor først vi fandt os hjemme,
Hver Plet, der hegnes mildt af Himlens Blaa,
Hver Plet stor Fryd, stor Salighed kan gjemme.
Hver Plet er svanger med en Himmels Lyst,
Befrugtet af Guds evigrige Naade.
Selv goldest Land maa yde Sorgens Bryst
Det Frø, der kærligt skal for Sorgen raade.
O, troe dog ei, at blot den Kreds, der gav
Ven og Veninde dig, der Meer dig skjænkte,
Troe ei, at den begrændser Lykkens Hav!
Her Ophør ei, her er ei Grændser tænkte.
Gaae kun med Gud, min Ven og Broder! Viid:
Forladt ei er, hvo kun til ham har Liid.

34

Dog, rig paa Trøst for dig, er selv jeg arm:
Den Taarestrøm, hos dig jeg vilde hemme,
Ustandset rinder i min egen Barm;
Thi Hjertet kan ei Taarens Udspring glemme.
Hvad skal jeg ønske? See de tunge Kaar!
Ei tør jeg ønske: »Snart igjen du komme!«
Det var jo Ophør i din Lykkes Vaar.
Dens Sommer er min Lykkes Efteraar.
Saaledes alle Ønsker vorde tomme!

35

Vinter-Situationer.

I.

Naar jeg om Morgenen med frisk Forhaabning
Betræder dig, min stille Dagligstue,
Da hersker om mig selsom Dæmringlysning.
Thi alle Ruders frosne Glaschrystaller
Er' tæt belagt' med Billeder og Blomster,
Der Nattens Drømme liig, i planløs Orden
Indlulle Sjælen i en sød Forvirring.
Længst har jeg kjendt hiin smukke Skrift paa Ruden;
Thi alt som Dreng jeg saae, hvor Palmen bøied'
Sig om Convallerne, mens rundt paa Glasset
Selsomme Træk sprang ud i Hieroglypher.
Thi maa jeg blive inderst vel tilmode,
Og gamle, længst forglemte Drømme bryde
Fornyet frem fra Rudens Vinterlandskab,
Som Vaarens Blomster skyde gennem Sneen.

36

Lidt op ad Dagen kommer min Værtinde,
Og i Bekymring for mit Vel hun lægger,
Det bedste hun har lært det, Ild i Ovn.
Jeg føler selv, at Varmen er mig gavnlig,
Forøger Ilden, og før ret jeg veed det,
Jeg sidder rigtigt inden varme Vægge.
Men ak! de skønne Billeder paa Ruden,
De luftige Børn, der fik Gestalt og Væsen,
Da Aanden af mit varme Liv blev favnet
Af en Decembarnats iiskolde Arme,
Opløste synke de, hensmelte langsomt,
Mens deres Liv i Taarer sig udgyder.

Sørgmodigt Billed paa mit Haab, min Fremtid!
Lig Rudens frosne Blomster skal I svinde,
I dyrekjøbte Drømme, I forbudne,
Bandlyste Skabninger af Poesten.
Der, hvor I staae, paa Sjælens Flade tegnet,
Der skal I smelte hen i mine Taarer.
- Mig ynke mine Venner, mig beklager
Min nære Slægt, og ryster taus paa Hov'det;
Og i Bekymring for mit Vel de raade
Og bede mig, den Drømmende, bestandigt,
At see mig om og tænke paa min Fremtid.

37

Vee mig for alle Planer om min Fremtid!
Hvad kan jeg vinde? Rundt omkring mig falmer
Det skønne Liv; Naturen synker sammen
Og lukkes som en kalket Grav, dens Billed,
Dens Hieroglyph i Graad løst op - imens jeg
Skal sidde trygt, og inden varme Vægge!

II.

Jeg stod ved Vinduet i dybe Tanker,

Bevæget inderst, at du ei, Veninde,
Vil række Øret mildt til mine Bønner.
Det var en klar Decemberdag, og Kulden
Med Frost og Riim regjerede paa Gaden.
Og fra mit Bryst, min bittre Kummers Leie,
Steg mine Suk og lagde sig paa Ruden.
Og Kulden kom, og skjænked' dem af Medynk
Et varigt Liv og formed' dem til Blomster,
Der let skjød op, chrySTALLISEERT paa Ruden.
Da malte jeg med Fingeren behændigt
Dit Navn, Tilbedte, paa den frosne Rude.
Saaledes stod du midt iblandt min Lænsels
Forkomne Suk, af deres Blomster krandsset.

38

Men efterhaanden, som jeg længer stirred'
Paa Trækket af dit Navn, min Sjæls Veninde,
Bemærked' jeg desværre snart, der skjultes
I Hændelsen en dybere Betydning.

Forgjæves, ak, forgjæves kun pulserer
For dig med altfor ømme Slag mit Hjerte.
Forgjæves vil det, under Poesiens
Azurblaa Himmel, skyde farverige
Og friske Blomsterklynger, for at krandsse
Dit Hoveds dunkle Lok og dufte for dig.
Dit Sniil er iiskoldt, Blikket fra dit Øie,
Af Ligegyldighedens Dæmon styret,
Er koldt som Vintersolen, og dets Straaler
Saa lidt som den kan varme og befrugte.
Og er det saa et Under, at mit Hjerte
Maa tabe sig i Suk? at mine Digte,
Berørte af dit Sniils, Dit Øies Kulde,
Forgjæves længes efter Duft og Farve,
Liig Rudernes chrySTALLISEERTE Blomster -?

Men stille! værer tause, mine Digte!
Jeg nænner ei at krænke min Veninde.
Hun skal ei mærke mine Suk, men heller
Af deres farveløse Blomster krandses.

39

III.

Mod mig og mod min Kjærlighed, Veninde,
Har, kan jeg fristes til at troe, Naturen
Sig sammensvoret, ene for at gjække
Mit Haab og drive Spot med mine Klager.

Jeg gik i Sommer udenfor dit Kammer
Og vented' paa at see dig, min Tilbedte!
Men ak, af Urtepotter, Tulipaner
Og den urimelige Sværm af Blomster
Var alle dine Vinduer bedækket.

Og nu i Vinter, da jeg atter kommer
Og venter paa at see dig, min Tilbedte,
Har Nattefrosten dækket dine Ruder
Med lutter Blomster, skjaarne i ChrySTALLER;

Og kun forgjæves venter jeg at see dig.

IV.

Forelsker Eder aldrig, kjære Venner,
Om Vinteren! Beskytter Eders Hjerter
Mod Kjærlighed i Januar, December
Og Februar; den Tid er ikke gunstig.

40

Men vælger Vaaren og den milde Sommer!
Da bryder Kjærligheden frem af Jorden
I tusind Blomster; Sommervinde spøge
Med Poppelpilens Blad, her zitrer under
De skjællske Vindes Favntag, medens Lærken
Og Nattergalen, Kjærligheds Apostel,
Og Sommerfuglen, en befriet Psyche,
Der nys har stjaalet sig fra Amors Favntag,
Forkynde Mennesket i Chor, at Tiden
At dyrke Kjærlighedens Gud er kommen.
Da nægtes ingen Bønner; Solens Straale,
Der trænger ind i Pigens Hjertekammer,
Forjager med sin Varme hendes Strenghed.
Og hvor man kommer, finder man et villigt
Og hurtigt Elskovsbud, i Vestenvinden,
I Blomstens Duft, i Kildens fagte Rislen,
I Maanens blege, sværmeriske Straaler,
Der alle hviske sødt om vore Smerter
Og bøie hendes Øre til vor Klage.

Men derimod det er en Ynk at være
Om Vinteren forelsket. Solen slygter,
Forfærdet over at Naturen ligger
Et sneehvidt Liig; og Riim og Nattetaage
Og korte, mørke, kjedelige Dage
Bebude Frostens strenge Regimente.
41 Men Amor, har jeg mærket godt, er kuldskjær
Og holder sig om Vinteren til Stuen.
Og det er Knuden, Mellem fire Vægge,
Og ved Kaminens indelukte Varme,
Forstyrret ideligt af fæle Vidner,
Kan Amor aldrig spøge frit; han finder
- Fornemmelig i vore Tider - ingen
Tjenstfærdig Aand, der lyder hans Commando
Og hjælper ham med List og med Intriger.
En anden Sag om Sommeren: da flyve,
Som ovenfor er sagt, de lune Vinde
Og undertiden hele Fuglesværme
Og intrigere som bekjendt for Amor.
Men nu - o hører blot hvad der er hændt mig!

Det var min Agt forleden at bestorme
Min Elskede paany med mine Bønner.
Kun var jeg høist forlegen, for at finde
Et Bud, til hvem jeg kunde trygt betroe mig.
Jeg vendte mig til Vinden; den var villig,
Og ilte, da jeg først med megen Møie
(For den var tunghør) fik den instrueret,
Med Susen til min Elskede, og banked'

Med en forfærdelig Allarm paa Døren.
Men Døre, Vinduer og hver en Aabning
Var lukket og tildeels behængt med Tæpper,
42 Og Ingen vilde lukke op for Blæsten.
Med uforrettet Sag den kom tilbage,
Og havde nær mig kastet om, imens den
Fortalte sin ulykkelige Skjebne.

- Saa gik jeg scent om Aftenen til Maanen.
Den havde Forfald, da den gav Audiens til
En Mængde Skyer, hvoraf den var beleiret.
- Den næste Morgen ventede jeg paa Solen.
Det varede længe før den kom; den reiste
Saa langsomt sig og sendte sine Straaler
Saa koldt og sparsomt, at jeg tabte Modet.
Jeg mærkede snart, at den var lidet skikket
Til Postillon d'Amour, og gik saa fra den.

Fordybet drev jeg om paa Byens Gader
Og speculeerte paa, af hvem jeg skulde
Betjene mig som Missionair. Da mærkede
Jeg pludseligt, at hvide, store Sneefog
Paa Vindens Vinger svævede forbi mig,
Som lutter smaa og hvide Sommerfugle.
Og hurtigt bad jeg Sneen at forbarme
Sig med min Nød og bringe min Veninde
Et lille Brev; hvis ikke, da en Hilsen.
Den lovede strax at gjøre det og svævede
Til hendes Huus, at sige, blot med Hilsen.
- Min Elskte traadte netop ud af Huset.
43 Da sank et Blut af Sneen, som en Concha,
Hvori de hemmelige Ønsker skultes,
Og hang sig ved den Faures Purpurlæber.
Jeg dvælte henrykt ved et Syn som dette,
Og loe og græd som om jeg var forstyrret.
Men høit jeg glædede mig ved min Snildhed,
Og jeg besluttede bestemt, at bruge
Herefter intet andet Bud end Sneen.
- Man finder det vel rimeligt, ifald jeg
Var høist begjærlig paa at faae at vide
Et Resultat af Sneens Underholdning
Med min Venindes søde Purpurlæber.
O, hvo der var i dens Sted! hvo der hvilte
Saa silkeblødt, beruust af Foraarsvarmen,
Som hendes Aande sender over Læben.

Men - min Taalmodighed blev sat paa Prøve.
Jeg ventede godt en Time, ventede tvende,
Og venter end den Dag idag, at Sneen
Skal bringe mig et Svar fra min Veninde.
Troløse Bud! Forræderiske Tjener!
Det aner mig, du har forraadt din Herre.
Jeg frygter for, at Amor har beseiret
Din Iis-Natur og overgivet smeddet
Dig Arme for min Elskedes Triumphvogn.
Men, vogt dig, Daare! Viid, at naar du synker
44 Paa hendes hvide Bryst, begjærlig klæber
Ved Kindernes Oval, og søger Hvile
Paa hendes silkebløde Bryn, da venter
Den visse Død paa dig, da bli'er din Skjebne
At selmte hen i elskovssyge Taarer.

Saaledes har jeg, skjøndt forgjæves, sukket
De lange Vinterdage og forsøgt paa
At bøie min Venindes Hjerter til mig.
Til sidst har en bedrøvelig Erfaring
Bestemt mig til at give Tid og vente

Til Vaaren har beseiret Vintrens Strengthed;
Saa finder vel min Kjærlighed en Talsmand,
Der bringer Bud og Hilsen til min Elskte.

Men, hvis I ønske, Venner, at erfare
Et haabløst Hjertes endelige Skjebne,
Jeg beder Eder venligst om at tøve
Til Vaaren kommer og den milde Sommer.

45

Hendes Øine.

I.

Jeg stod en Søndag Morgen
I Kirkens Gang, min Elskte,
Og saae paa dig fordybet.
Da slog du op dit Øie.
Jeg veed ei, hvad du saae paa,
Jeg troer, paa Altertavlen,
Hvor Engleskaren svæved'
Til Jorden ned med Palmer.
Som sagt, jeg veed det ikke;
Paa dig jeg saae bestandigt.
Dit Øie, som du opslog,
Var mig en Altertavle,
Hvor en usynlig Skare
Af Engle hilste paa mig
Med Fredens Palmegrene.

46

Hvis jeg var Digter, sang jeg
Bestandigt om det Samme,
Om dine Øines Skjønhed,
Om dine Øines Klarhed,
Den Mildhed, der besjæler
Dine Øines dunkle Dybder.

Som Solen - saadan sang jeg,
Min Elskte, var jeg Digter -
Som Solen, lys og herlig,
Gaaer op hver Morgen over
Den tause Jord, og giver
Dens Skjønhed Glands og Klarhed,
Og sender varme Straaler
Og lader Marken blomstre:
Saaledes dine Øine
Gaae op hver Morgen over
Dit Aasyns tause Skjønhed,
Og sende varme Straaler
Og lade sødt om Munden
I Smil din Læbe blomstre.

Som Tvillingstjernen - saadan
Jeg Sang, hvis jeg var Digter -
Som Castor og som Pollux
Sig under Havsnød vise
47 Med tvende klare Flammer,
Og lyse gennem Narten
For Skibets bange Mandskab,
Saaledes, o min Elskte!
Naar Verden gaaer imod mig,
Mig trøste dine Øine.
Som Natten er' de dunkle,
Og underfuldt de lyse
Med tvende klare Flammer.

II.

Modsatte Kræfter seer jeg i dit Øie,
Bragt' af din Genius i skjøen Forening.
Jeg Sagtmod seer et heftigt Sind at bøie,
Og Mildhed stride med den strenge Mening.

Med Natten i dit Øie Dagen kjæmper.
Som Natten dunkelt lyser det som Dagen.
Den Brand, det tænder, selv det atter dæmper,
Og trøster Den, der blev ved det bedragen.

48

Søvnløshed.

Som en Pusling svøbt og vugget,
Vaaged' jeg forgrædt de lange
Nætter under Vuggesange,
Men fik aldrig Øiet lukket.
Skjøndt min hulde
Moder, som jeg nu maa savne,
Kaldte mig med søde Navne,
Englebarn og Sukkerlulle,
Klapped' mig med bløde Hænder,
Nynned' for mig, mens hun vugged',
Fik jeg intet Øie lukket -
Ak, jeg havde ondt for Tænder.

Siden, da jeg gik forsigtigt
Med en Faldhat om mit Hoved,
Og endnu ei talte rigtigt,
Fik jeg og kun sjelden sovet.

49

Skjøndt min ældste

Søster sad hos mig i Stuen
Og fortalte mig om Fruen,
Hvem en Dværg fra Dragen frelste;
Og endskjøndt min Søster loved'
Mig en anden
Smuk Historie om Drengen,
Der blev bidt af Klapperslangen,
Fik jeg dog snart aldrig sovet;
Thi jeg syntes, Bussemanden
Stod ved Sengen
Eller rokkede paa Gangen.

Og som Dreng omtrent paa otte
Aar jeg maatte
Bytte Hjemmets bløde Stole
Med kjedsommelige Bænke
I en trist og søvnig Skole;
Men paa Søvn var ei at tænke.
Vor Præceptor, han, den strenge,
Skrækken for de viltre Dreng,
Han forstod at holde vaagen
Mig ved Tavlen og ved Bogen.
Selv om Natten var hans Billed
For mit vaagne Øie stillet.

50

Og som Yngling, i de skønne,
Lykkelige Fornarsdage,
Snart jea sværmed' i det Grønne,
Og udgjød om Natten silde
For de stille
Stjerner mine Længsler Klage;
Snart jeg svired' med de vilde
Kammerater ved et Gilde.
Alt blev vovet,
Intet vundet, sjelden sovet.
Baechanalet
Endtes først med Hanegalet.

Ak, og siden - naar du vidste,
Min tilbedede Veninde!
Du, hvem Skjebnen lod mig finde
Kun for atter dig at miste -
Naar du vidste,
Hvor jeg tidt beklemt, urolig
Vandret har foran din Bolig.
Nattevinden
Viftede min Graad fra Kinden.
Sneen kjølte
Med de brede,
Hvide Duun mit Ansigts Hede.

51

Snart det syntes, som den følte
Hvad jeg leed: den smelted' stille
Paa min Kind i Taarer milde.
Af, og mens mit tunge Hoved
Lagde Planer, jeg forkasted',
Undergangen mod mig hastet',
Og jeg fik snart aldrig sovet.

- Nu er Alt forbi! Det vilde
Liv er veget for et stille.
Sviregasten
Er forsvundet med Phantasten.

Jeg har aldrig ondt for Tænder,
Er for Bussemænd ei bange,
Driver aldrig under Sange
Tiden bort med muntre Venner.
Vinternatten seer mig ikke
Gaae mechanisk og urolig
Udenfor min Elsktes Bolig.
Ak, jeg veed, hun boer der ikke!

Ikkun een Erindring end,
En fra hine Smertens Dage
Dukker stundom op igjen,
Ængster mig som før, og røver
Mig den Ro, jeg haardt behøver.

52

Sommetider,
Netop, naar jeg mindre lider,
Ganske silde,
Naar jeg sidder hjemme stille,
Er det mig, som Luften klinger,
Som dens Vinger,
Viftende saa sagte, bringer
Mig en Klang af hendes Stemme.

Alting kan jeg, Alting glemme,
Hendes unge
Skabning, rank som Poplens Pile,
Hendes Ord, der ellers hvile
Paa mit Hjerter centnertunge,
Hendes stille
Dunkle Øie, hendes milde
Englemine kan jeg glemme -
Nei, men aldrig hendes Stemme!

- Men forresten har, som sagt,
Ældre Minder, ældre Smerte
Ikke længer nogen Magt
Over mit bedragne Hjerter.

53

Hvad endnu jeg haaber paa,
Er saa lidt, at det kan hænde,
Mine Dage ville gaae
Uforstyrrede til Ende.
Jeg har Intet meer at vove,
Har omsider lært at skikke
Mig i Skjebnen - ak, men sove,
Sove, sove kan jeg ikke!

54

Frugthandleren.

Han sad hver Dag paa den samme Plet,
Og solgte sin Frugt.

Paa Hovedet har han en Jæger-Kaskjet,
Lidt gammel og brugt.
Hans grønne Kjole var temmelig slidt,
Men snorebesat.
- Der var noget eget, forunderlig blidt
Ved den hele Krabat.

Han talte tidt om sin Ungdoms Vaar,
Og smilte tilfreds.
Da tjente han pan en adelig Gaard
I Sjælland etsteds.
Med Riflen paa Nakken, med Hund og med Hest
Han streifed' paa Jagt;
Opsporede Vildtet i Hagel og Blæst,
Og i Buskene strakt.

55

Men falmet var Lokkernes friske Løv,
Og Armen var svag;
Og Riffelen hang, bedækt af Støv,
Paa den eensomme Knag.
Den adelig Herre forlængst var død,
Og Stammen var slukt;
Og Skytten fortjente det daglige Brød
Ved at falbyde Frugt.

- Jeg stod en Morgen, mens ud jeg saae
I den gryende Dag,
Og hørte de susende Storme slaae
Det rystede Tag.
Langs med Kanalen var Gaden tom;
Jeg øinede Faa,
Der trækkende Veiret besværligt kom
Og tidt maatte staae.

Vandhosen hang fra Himmelen alt
Som en kulsort Sky,
Mens enkelte, truende Draaber faldt
Saa tunge som Bly.
Men Stormen stemte sin Ryg mod den,
Og hvirvlede stærk
Skypompen ud over Byen igjen -
Et Øieblikks Værk.

56

Tungsindig længtes min Sjæl mod Syd;
Det iisned' i mig
Ved Veirhanens kjedelig knagende Lyd
Og Vindenes Skrig.
De evige Slag af Luge og Porl,
Som Vinden slog i,
Tog endelig reent fra Grunden bort
Min Philosophie.

Da faldt min ledige Tankes Flugt
Paa Skytten tilsidst,
Der pleied' daglig at falbyde Frugt
Ved Steenpillen hist.
Hvor lider han vel, det ydmyge Kræ
Han vover vist ei
At gaae i Blæst med de stive Knæ
Den vanlige Vei.

Jeg saae, ved Stranden var Stenen tom,
Hans daglige Hjem.

Men hist om Hjørnet den Gamle kom
Og slæbte sig frem.
Mens Vinden greb i hans graanende Lok
Og standsed' hans Fod,
Han støtted' sig paa sin knortede Stok
Og stemte imod.

57

Han har en Kurv og et Bord og gik
Til Steenpillen hen,
Og reiste sin portative Boutik,
Og pusted' igjen.
Men, da han var færdig vel med Alt
Og satte sig ned,
Da suste Vinden - og Bordet faldt
Og Frugterne med.

Han løb, han hasted' med usikker Fod
Og samled' dem ind.
Men Alderen stritter kun slet imod
Den susende Vind.
Dog var den gamle Krabat ei seen;
Han skyndte sig godt,
Indtil en eneste Gravensteen
Manquerede blot.

Ved Slæbestedet, Ved Skraaningens Rand,
Den yderligt laae.
Med Skum og Hast det skvulpende Vand
Slog op derpaa.
Jeg saae med Skræk, at han gik derned;
- Han standsede træet;
Mens Vinden suste, han holdt sig ved
Et svaiende Brædt.

58

Han bøied' sig nedad - der feilede lidt
Han var den saa nær!
Da svimled' det for hans Syn med Eet
Og han tabte sit Veir.
Men da han greb efter Æblet endda,
Han syntes confüs,
Der laae et andet et Skridt derfra,
Og han svimled' paany.

I Angst han snapped' det svaiende Brædt
Og holdt sig saa fast;
Men Vinden vristed' hans Haand fra det
Ved et eneste Kast.
Han var en gammel, skrøbelig Mand;
Med blegnende Kind
Han gled og sank i den dybe Strand
For den susende Vind.

- Man trak han op, men foruden Liv;
Han laae ved min Dør,
Lidt mere bleg og lidt mere stiv,
Men ellers som før.
Den Arme! Jeg synes at see saa tidt
Den ædle Profil,
Hans Ansigt, endnu saa forunderlig blidt,
Og det døende Smil!

59

Scene fra Østerlandet.

Hun.

Hvor længe skal jeg vente?
Som Liljen, skjult i Ørken,
Til hvem ei Regnen kommer
Med Himlens Elskovs-Taare,
Saaledes jeg forsmægter.
Og som en eensom Perle
Paa Havets Dyb, jeg ligger
Og stirrer gennem Bølgen
Mod Solens hede Straaler,
Der aldrig sig formæle
Med dette hede Hjerte.
Hvor længe skal jeg vente?
60 Gazellen lig, den muntre,
Der paa den fede Græsgang
Af Overmod sig boltred',
Men nu forgjæves stønner,
Og søger skjulte Kilder,
Og synker ned af Mathed,
Saaledes jeg forsmægter.
Ak, jeg maa evigt vente,
Og haaber kun forgjæves!

Jeg vil ei længer læse,
O Hafiz, dine Digte.
Thi ene du har lært mig
At kjende hvad jeg attraaer.
De varme Sommernætter
Jeg roligt sov paa Leiets,
Og drømte om Balsoras
Og om Damaskus Skatte.
Men nu er Natten søvnløs,
Uroligt er mit Hjerte,
Mit Øie fuldt af Taarer,
Og mine Kinder brænde.
O Hatiz, dine Digte
Er Skyld i mine Taarer
Og i mit Hjertes Uro.

61

Han.

Min uberørte Lilje!
Min yndige Gazelle,
Der løber sky paa Engen
Og flygter, naar jeg kommer.

Siig, er dit Hjerte smeltet
Som Bjergets Snee mod Vaaren,
Naar Solen den berører?
Din Attraaes Perlemusling
Er den i Stilhed aabnet?
Og dine unge Bryster,
De fyldige Granater,
Vil deres modne Kjærner,
De elskovshede Tanker,
Af Kjærnehuset flygte?
Og true de at sprænge
Den skjønnne Sommerbolig?
- O flygt nu ikke for mig!
Jeg hørte dine Klager,
Jeg kjender dine Længsler -
Saa hør nu mine Bønner!
Iaften imod Midnat,
Naar Mørket slaar en Kappe
Om dine spæde Lemmer,
Og kun de stille Stjerner
Dig lønligt vise Veien,

62 Da gaae til mine Telte!
- O, slaae ei ned dit Øie!
Ryst ikke med dit Hoved,
Min yndige Gazelle!
Om Munden, mens du smiler,
Jeg tydeligt kan læse
Det lille Digt af Hafiz,
Jeg sang for dig iforgaars.
Paa dine Læber seer jeg
Med ganske fine Skrifttegn:
Iaften imod Midnat,
Naar kun de stille Stjerner
Dig vise Veien lønligt,
Da hyller du i Mørket
De spæde Jomfrulemmen
Og gaaer til mine Telte.

63

Varmekidernes Undergang.

(De følgende Digte ere efter persiske Digtere, og skrevne til Erindring om Harun Arreschyds Vezir, Varmekiden Dschaffer (i Gallands Oversættelse af Tusind og een Nat, efter fransk Skrivemaade, Giaffer) og hans Slægt, blandt Andre hans Broder Fasl, der faldt i Unaade hos Fyrsten og bleve enten henrettede eller jagne i Landflygtighed).

I.

Fra den Tid de høie Varmekilder
Sank for Døden og et bittert Had,

Seer man aldrig, at en Vandrør skrider
Over Veien tillidsfuld og glad.
Ingen hilser dig, O Morgenrøde!
Aftenstjernen sukker i sit Øde.

64

II.

Den skjønnne Verden selv var eders Brud,
Og Vil i Suk og Graad sin Klage sænke.
Thi dengang eders Øines Lys gik ud,
Sad den forladt og fattig som en Enke.

III.

Udhviler eder, stønnende Kameler!
Og hold dig hjemme kun, min flinke Driver!
Med Føie kan jeg sige til mit Lastdyr:
Frygt ikke meer den lange Nattevandring,
Der gjennem hede Sandørk gaaer besværlig.
Med Føie kan jeg tale saa til Døden:
Nu har du røvet os den sidste Ædling;
Thi ak, den ædle Dschaffer er dit Bytte!
Udhviil dig nu, o Gavmildhed! thi længe
Du hvile kan, da Fasl er vandret heden.
Men I, o Dagens Plager! kommer alle
Og gjæster os, og med fornyet Styrke!
Nu er det Alt forbi! Thi Varmekilden
Er falden i en høist ynkværdig Færd.
Han selv er død; hans vidtberømte Sværd
Er sønderbrudt og knuust af Haschemiden.

65

Et Digt af Hafiz.

Din Magt, o Kjærlighed, er stærk,
Og Smerten sød hvormed du truer.
Men jeg forhøier Lykkens Værk
Ved Saften af de modne Druer.

Betragt som reen Gevinst den Dag,
Hvis Straaler under Glæder stige.
Ei er det Philosophens Sag,

Om Glæden maa for Smerten vige.

Thi hvad der knytter Livet fast
Er meer end een blandt skjøre Traade.
At klage, ligner en Hansqvast.
Vær munter! Hvad kan Klagen baade?

66

Fra samme søde Kilde var
Min Viin, min Kjærlighed udsprungen.
Bør jeg nu dadles, at jeg har
Min Lidenskab saa slet betvungen?

En Eremit ved Kildens Vand,
En Digter sig ved Vinen qvæger;
Og Hafiz tyer, saa tidt han kan,
Til Skjemt og Sang og til sit Bæger.

67

En Begjæring.

Hvis jeg, der er dig ubekjendt, tør vente,
At du med Gunst vil lytte til min Bøn,
Saa hør hvad jeg dig beder om i Løn,
Og lad mig det fra dine Læber hente.

Hvad jeg vil bede om, kan ei beskrives,
I Ord og Skrifteegn ei dets Væsen fattes.
Det er et Intet, hvis det lidet skattes.
Det er en Himmel, hvis det nu mig gives.

Hvad jeg vil bede om, du ødsel skjænker
Til hvert et Barn, der vugges paa dit Skjød,
Og mens paa det Velsignelsen du sænker,
Det aner ei den Lykke, som det nød.

68

Hvad jeg vil bede om, for dig er ringe,
Du har et Forraad deraf uden Grændse.
Men mig kan det Lyksaligheder bringe.
Forund mig da hvad ei du synes ændse!

Hvad Romeo, hiint første Mødes Stund
Beruset hvisked' ind i Julies Øre,
Hvad hun ham tilstod med undseelig Mund,
Det beder jeg dig om - o, lad dig røre!

Den samme Magt, der tvang hans unge Hu,
Hen til din Skjønhed villieløs mig førte.
O, var jeg Romeo, som Julie du!
Og hvis som Julie du mildt mig hørte!

69

En Drøm.

Jeg vented' igaar, jeg gik ei ud,
Jeg sørged' mig fast titdøde.
Inat mig trøsted' Drømmenes Gud,
Og bragte dit Billed, du Søde!

Som Venus steg af Bølgernes Grav
Blandt Skummet om Brændingens Stene,
Saa steg du nøgen af Drømmenes Hav,
Lig Venus Anádyomene.

Een Haand du bøied' om Brysterne løst,
Af Blu, som det sømmer en Qvinde;
Den anden sænkte du ned gratiøst -
Lig Statuen af min Gudinde.*)

* 70

Erindrings sittrende Fryd som Dug
Hang vaad i dit Øie og smægted'.
Forventningen steg i lønlige Suk,
Som Læberne svagt benægted'.

Thi Læberne brændte som Glød paa Glød,
Og Luer slog ud fra Kinden.
Men Aanden steg fra dit Bryst og gjød
Sin Kjølighed om dem som Vinden.

Og under dit himmelske Aasyn laae
De hvilende Bryster skillet,
Lig Raphaels Engle, der tause staae
Forneden Madonnas Billed.

Du hvilte dig let paa den venstre Fod,
Og bøiede ziirligt den anden.
Bedøvet af Synet jeg Arme stod,
Fortæret som Vedet af Branden.

Jeg stirrede paa dig, paa Fod, paa Haand,
Paa de pletfri', skinnende Lemmer.
I Synet henrykt dukked' min Aand,
Det Syn, jeg aldrig forglemmer!

71

- Men alt som dit Legems herlige Form
Stod klarere for mit Indre,
Sank min Attraaes ustyrlige Storm,
Og Blodets Bølger blev mindre.

Thi Gratien som et let Gevandt
Flød rundt om de sneehvide Lænder;
Og selv din Skjønhed - saa fuldendt! - bandt
Min Attraaes dristige Hænder.

I Andagt tabt beskued' jeg dig,
Din Skjønheds Straaler at drikke.
Et classisk Marmor syntes du mig,
En levendegjort Antike.

Et Marmor - men bag den dæmrende Hud
Gik Aarerne frem og tilbage -

En Statue af et Marmorbrud,
Der aldrig har seet sin Mage.

72

Selskabs-Sang.

Mel. Vil du være stærk og fri.

Naar det glædesvangre Bryst
Af sin Byrde tynges,
Da er Digteren vor Trøst,
Da maa Glæden synges.
Der, hvor Talen er for trang
Og hvor Ordet tier,
Former Læben sig til Sang,
Ord til Melodier.

Men til Sangen maa her Viin;
Ellers falsk der synges.
Ja, ved Druen, stærk og fiin,
Stemmens Magt forynges.
Selv en Platon taler tungt,
Naar han ei har drukket;
Men hans Øie blusser ungt,
Naar hans Tørst er slukket.

73

Tager Glasser, at I kan
Glædens Guddom dyrke.
Hjertet er et frugtbart Land,
Men det hader Tørke.
Først naar Viin, lig falden Regn,
Gjennem Hjertet bryder,
Glæden under Friheds Hegn
Modne Frugter skyder.

See, hvor Vinen perler klar!
Hæver Glasset Alle!
Hvis ei Alle skjænket har,
Lad da Proppen knalde!
Her, hvor Munterhed som Gjæst
Midt iblandt os leires,
Skal med Viin og Sang vor Fest
Vies ind og feires!

74

Antike Billeder.

(Fragment.)

I.

Først man øined' en rummelig Havn. De søgrønne Bølger
Skyllede langsomt op med Skvulp mod Dæmningens Bolværk.
Udenfor strakte sig vidt, som en bred, uendelig Flade,
Havet, rødmende mildt i Solens synkende Straaler,
Letbevæget endnu, med enkelte, toppede Bølger
Foran var gjort med Kunst af sneehvidt kalkede Muursteen
Kneisende høit et Kastel, der beskjærmede Havnen mod Voldsmænd.
Ovenpaa stod med speidende Blik den trofaste Vogter,
75 Der, naar Natten faldt paa, med klingende Stemme forkyndte,
Hvergang hist i den skummende Sø han øined' et Fartøi.

Men ved Indløbet nær, og holdt af det mægtige Anker,
Laae et seilfærdigt Skib, tiltaklet og opfyldt af Søfolk.
Naar den ukyndige Mand den gjærende Vrimmel betragted',
Sikkert han først maatte troe, der hersked' en evig Forvirring.
Dækket var fuldt af indviklede Toug, som Matroserne trak i;
Hist man heiste med Hviin en Mast, og udspendte Seilet;
Andre klavred' derop og fastbandt Flaget ved Stangen.
Langs med Rællingen løb med lil den geskjæftige Skibskok,
Bærende vaersomt paa den lifligt dampende Gryde.
Hvergang han traf paa en Mand af Byrd og agtet i Raadet,
76 Sagde han til ham med høflige Buk: »O, vogt eder, Herre!«
Men naar han traf paa en ringe Matros, der lidet var anseet,
Bandede han og skreg: »Hallunk! har du Øien i Hov'det?«
- Saaledes maatte man troe, der hersked' en evig Forvirring.

Men iblandt Vrimmelen stod paa Dækket Fartøiets Fører,
Skuende med det rolige Blik paa Matrosernes Gjerning.
Ei blev der haelt et Loug undtagen det var med hans Villie.
Raabte han til sit Mandskab høit, da lystred' ham Alle;
Thi de vidste det vel, han var deres Anker i Nøden.

Da nu Alt var parat, og Vinden, lovende Medbør,
Fyldte de bovnende Seil, da bad med oprakte Hænder
Skibets Fører en Bøn til hver af de mægtige Guder.
77 »Zeus, altstyrende Gud!« - saa bad han - »skjænk os din Bistand!
Æolus! send os den gunstige Vind og vogt os for Storme!
Havets Betvinger, Poseidon, hør! Naar Skibet henglider,
Byd da de skumhvide Bølger Ro med din vældige Trefork!«
Derpaa han anraabte Guderne hver; den smilende Cypris
Bad han om Trøst, naar de kom til de fremmede, blomstrende Piger,
Nu blev Ankeret trukket fra Bund ved det knagende Gangspil.
Snart tog Vinden i Seilene fat; og da Skidet ei holdtes,
Skjød det brusende frem under gjentaget Hurra fra Stranden.

II.

Midt paa en oprørt Sø, ved Midnats Maanebelysning,
Saaes hiint Skib paa Veien til Lesbos drives af Stormen.
78 Ulykkespaaende Skyer jog med Hast over Himlen,

Afbrudt skjulende Maanens Lys; og heftige Vindstød
Syntes at udhule Havets Dyb og opsluge Skibet.
Alt var den herlige Fokmast tabt; de sukkende Planker
Gav' alt efter for Bølgernes Magt, og Vandene strømmet',
Skjøndt de pumpedes ud, paany ad gabende Sprækker.
Skibets Mandskab, haardøre Folk og Alle forsøgte,
Stirred' med haabløse Blik thi Døden saae de for Øine.
Men under Vindenens Hviin, bedækt af drivende Vandskyl,
Stod med rolige Blik og frygtløs Fartøiets Fører.
Ei blev der haelt et Toug undtagen det var med hans Villie.
Høit gennem Stormen lød hans Røst, og Alle ham lystred';
Thi de vidste det vel, han var deres Anker i Nøden.
79 Saaledes opholdt een Mands Mod de ængstede Søfolks
Døende Haab, og een Mand blev en Frelser for Alle.

III.

Atter en rummelig Havn, med talrige Master og opfyldt
Af en urolig gjærende Sværm af Søfolk og Kjøbmænd,
Viste sig for det undrende Blik; det var Havnen ved Lesbos.
Fartøiet, sluppet fra Stormens Magt, laae tæt op til Bryggen.
Dækket var reent og blankt, i Høitidsklæder dets Mandskab.
Jublende høit et Hurra lød; thi Alle sig skyndte
Hen til Rhederens Huus, den mægtigste Mand paa Lesbos.
Han, der vel maatte glæde sig ved, at hans kostbare Ladning
Mod Forventning var frelst, dem indbudt havde til Gilde.
80 Derhen skyndte sia nu med et Raab de lystige Søsolk.

Stedet, hvor Gildet blev holdt, en sneehvid skinnende Bygning,
Skuende vidt over Havet ud med Marmor-Arcader,
Saae man, bygget med herlig Kunst, i Nærhed af Havnen.
Høit den laae paa en Skrænt, og rundtom strakte sig Marker,
Træer med Blomster og Frugt, og Viinløvrækker paa Skrænten.

IV.

Havnen og Huset igjen forsvandt, og udbredt for Øiet
Viste sig nu den prægtige Sal, hvor Festen blev feiret,
Høi og lys; dens hvælvede Loft blev baaret af Søiler.
Bordene, smykkede rigt med Kar af Guld og Krystaller,
Langs mellem Søilerne stod, og glimred' i Solens Belysning.
81 Over dem hang en Krands af duftende Roser, som Tegn paa,
Festen var viet Semeles Søn, den gavmilde Viingud.

Men, da Gjæsterne kom, saavel fra Skibet som Byen,
Modtog Rhederen venligt Hver ved Festsalens Indgang.
Senere førte han ind sin Viv, en blomstrende Qvinde,
Rank som et Rør; hun kom, ledsaget af talrige Terner.
Hende til Hustru fik den mægtige Rheder paa Samos
Forrige Høst, da Cypria lod hans Skib gaae paa Grund ved
Øens nordlige Kyst; for ham det heldigste Skibbrud.
Nær ved Festsalens Indgang stod, med bøiede Rygge,
Ydmygt en talrig Flok af Skibets ældste Matroser.
Aarene havde dem uskikket gjort til Slid og Strabadser;

82 Men i et Skibsraad agted' man høit deres Aar og Erfaring.
Disse ved Fløidøren stod og taledet tyst med hverandre,
Aldrende Græshopper lig, der quiddre med rustede Stemmer.
Men da Rhederens Hustru kom, den rankvorne Qvinde,
Mumlede de med beundrende Blik: »En ypperlig Reisning!«

Nu gik Rhederen om blandt Gjæsterne, talende til dem
Mangt opmuntrende Ord. Men rigtklædte Tjenere bød dem
Hver et Velkomstbæger med Viin. Hans blomstrende Hustru
Atter begav sig bort. Derefter skyndte sig Alle
Hen til Bordet, og satte sig der, hvor Plads var ham anviist.

Høit ved Bordenden sad en anseet Ædling fra Byen,
Ved det heldige Lodkast valgt til Gildets Bestyrer.
83 Om hans lokkede Hoved hang en duftende Krands af
Viinløvblade, besat med Klaser af rødmende Druer.
Ei var en skjønnere Mand at see; de brændende Øine
Slog han i Kredsen omkring, og paabød Taushed med Sceptret.
Næst ved ham, paa en lavere Støl, sad Madens Fordeler,
Han, der utrættelig gav til Gjæsterne, hvad de forlangte.
Saare behændig Stykker han skjar af et uhyre Vildsviin,
Som paa Bordet dampende stod. Selv spiste han Intet;
Thi han tænkte med Omhu kun paa de ventende Gjæster.
Næved ilte fra Mand til Mand den lystige Mundskjænk,
Bærende paa sin Arm et stort og rummeligt Viinkar,
Fylt til Randen med kostbar Viin. Fra Karret han heldte
Vinen forsigtigt ned i kunstigskaarne Pokaler.

84 Hvergang Karret var tømt, han hurtig kom med et andet,
Fyltde paany den tomme Pokal. Men aldrig han hviilte;
Thi de larmende Gjæster ei holdt op med at drikke.
- Langs med Væggene stod en Flok af yndige Piger,
Hylled' i sneehvide Slør, med Roser fletted' i Haaret.
Rundt om Livet den foldede Dragt blev holdt af et Bælte.
Men i Hænderne har Enhver den klingende Lyra.
Herlig Vellyd lokked' de frem af Strengen med Plektret,
Medens de, skilt' i dobbelte Chor, lod Stemmerne stige.
Nogle Demeter besang, den sorgbetagne, der fordum
ilte fra Land til Land for at søge sin røvede Datter.
»Datter af Rhea! - de sang - o tifold være du tilbedt!
Skjønndt du søgte med ængstligt Blik ved den antændte Fakkell,
85 Kjendte man dog, hvor du kom, dit Spor, din hjælpende Guddom.
Jorden bugner af Axets Vægt, din Gave, Demeter!
Fredelig Flid og Kunst forjog de glubende Rovdyr;
Byerne reistes af Hytternes Gruus med blinkende Taarne;
Men vi kjendte det ei, hvis du, o Moder, ei gav det!«
- Lifligt Andre besang den herlige Gud Dionysos.
»Søn af Semele! - de sang - o tifold være du tilbedt!
Hist med Viinløv Rankerne groe paa den frugtbare Skræntning.
Snart de rødmende Druers Saft i Karrene presses,
Snart beredes en herlig Drik, din Gave, Semeleus!
Thi vi kjendte den ei, hvis du ei gav os din Bistand.
Had og Avind vige for dig; din mægtige Guddom
River os hen til Sryd og gjør os til Gudernes Lige.
86 Dobbeltbaarne! saa hør vor Bøn! Lad Vinens Begeistring
Glæde de samlede Gjæsters Sind; vær os nær med din Guddom!«

Saaledes sang det dobbelte Chor af de blomstrende Piger.
Herligt i Salen gjenlød da de klangfulde Stemmer.
Men paa de jublende Gjæsters Bøn blev Sangen om Vinens
Giver sjunget paany, og paany den hilstes med Jubel.

Men fra Høitiden fjern, ei delende Vinens Begeistring,
Laae i det duftende Græs to Elskende, ved et Jasmintræ
Og ved Cyprias Gunst skilt ad fra de sværmende Klynger.
Ned til dem fra Gjæsterne lød i Aftenens Stilhed
Sang og Latter og Raab; men de Salige mærked' det ikke.